VK
20.12.96

Oorlog op meer fronten

''t Is nog geen oorlog, het zijn maar schermutselingen', schrijft Jonas in een brief aan zijn vriend. Hij doelt daarmee op de hiv-besmetting die zich in zijn lichaam heeft verschanst en zich klaarmaakt voor de aanval. Het is te simpel om te stellen dat *Met mij gaat alles goed* van de Vlaamse schrijver Jan Simoen alleen over aids gaat. De oorlog woedt in deze pakkende jeugdroman op vele fronten.

Simoen schreef enkele kinderboeken, toneelstukken voor kinderen, hoorspelen en kleuterverhaaltjes. *Met mij gaat alles goed* is een bewerking van zijn toneelstuk *Het zicht op de heuvels*. De roman bestaat uit tientallen brieven. Simoen heeft zich niet beperkt tot brieven die de stiefbroers Jonas en Michaël elkaar schrijven. Daardoor krijgt het verhaal het karakter van een caleidoscoop. Dezelfde gebeurtenissen of personages worden net even anders belicht.

De eerste periode waarin de brieven zijn geschreven, loopt van 1989 tot 1990. De titel van dit deel is 'Schermutselingen'. Jonas, die na een mislukte studie overhaast naar Amerika is vertrokken, schrijft voor het eerst in maanden naar zijn stiefbroer, die in Italië muziek studeert. Deze brief tekent het karakter van Jonas. Wanneer er problemen zijn, zwijgt hij. Zijn ze achter de rug, dan doet hij luchtig verslag van een auto-ongeluk, zijn ontslag en zijn 'vlucht' uit Los Angeles.

Vanuit New York stuurt hij het bericht: 'Ik ben oké.' Hij wilde zijn stiefbroer wel schrijven dat hij seropositief is, maar die brief verstuurt hij niet. Pas een half jaar na de diagnose vertelt hij het tijdens een bezoek aan Italië.

Jonas en Michaël zijn elkaars tegenpolen. Jonas weet niet precies wat hij met zijn leven zal doen; een 'losbol' noemt hij zichzelf. Michaël is serieus; hij leeft voor de muziek en zijn klarinet. Maar na zijn ontmoeting met Marta verandert dat. Samen met haar is hij getuige van de afbraak van de Berlijnse Muur. Marta komt uit voormalig Joegoslavië en betrekt Michaël bij de oorlog die daar broeit. Het is zijn moederland, want toen hij tien jaar was, kwam hij met zijn Kroatische moeder naar België; zij trouwde na enige tijd met de vader van Jonas.

In de tweede periode, van 1992 tot 1993, trekt Simoen de parallel tussen de strijd van Jonas en die in ex-Joegoslavië verder door. Aids en de oorlog breken in alle hevigheid uit. Jonas vertelt tegen zijn vriend Hugo hoe hij de muur van stilzwijgen, die tussen zijn vader en hem in staat, probeert neer te halen.

Het laatste deel, 'Bestanden', begint met het overlijdensbericht van Jonas. Daar verwacht de lezer eigenlijk het eind van het verhaal. Maar dan blijkt dat er nóg een oorlog woedt, waarin nog geen bestand is gesloten. Een oorlog die al veel langer aan de gang is en die bijna onopgemerkt in alle brieven aanwezig was. Jonas heeft de muur aan zijn kant wel afgebroken, maar zijn vader bewaarde het stilzwijgen over zijn gevoelens al vanaf de dood van zijn eerste vrouw.

Hoewel je dit aangrijpende verhaal tekort doet door het een roman over aids te noemen, geeft Simoen veel informatie over deze ziekte. Belangrijker nog dan de feiten over aids is de stellingname tegen de hypocrisie in de samenleving, tegen mensen die aids zien als een 'straf van God' en een 'verdiend loon' en die daarmee de patiënt in staat van beschuldiging stellen.

Uit de brieven van Jonas spreekt hoe zwaar het hem viel dat hij dit geheim maar met een enkeling kon delen. Niet alleen omdat hij bang was zijn baan en vrienden te verliezen, maar ook omdat je een ander zwaar belast met de kennis van een naderende dood.

Selma Niewold

Jan Simoen: Met mij gaat alles goed.
Vanaf 15 jaar.
Querido; 178 pagina's; *f* 29,90.
ISBN 90 214 8215 0.

● In *Mikel is naar Yucatan* van Harm de Jonge (Van Goor; *f* 24,90; vanaf 12 jaar) bewijst de zwijgzame Jodie dat hij eigenlijk veel te vertellen heeft. Al jaren droomt hij ervan met zijn broer naar Yucatan te gaan, maar die kondigt plotseling aan zonder hem te vertrekken. De Jonge biedt meer dan alleen een spannende plot, ook de karakters zijn geloofwaardig getekend.

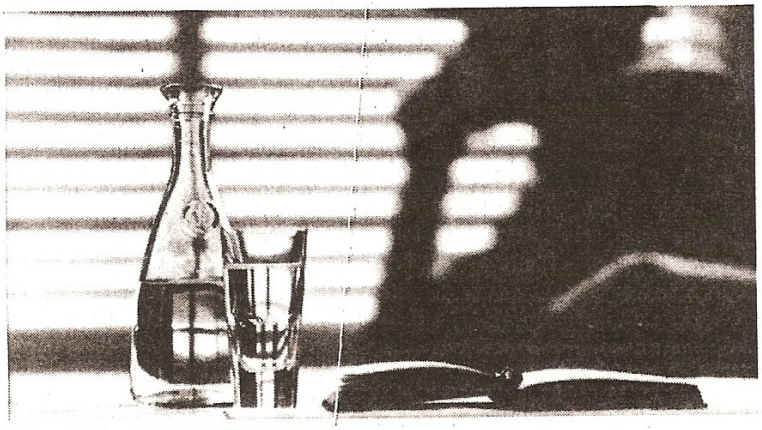

Deel van het omslag van 'Met mij gaat alles goed'.